

Sygn. akt IV U 735/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania (...)Spółka Jawna w T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 2 czerwca 2015 roku nr (...)

w sprawie (...)Spółka Jawna w T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o należności z tytułu składek

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od (...)Spółka Jawna w T. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. kwotę 1 500 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset złotych 00/100) tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 735/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego z dnia 21 października 2015 r.

Decyzją z dnia 2 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., z powołaniem się na przepisy ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) stwierdził, że (...) spółka jawna w T. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek za okres od 10/2012 r. do 11/2012r. na: ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na łączną sumę zadłużenia 133 696,27 zł. W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, że ubezpieczony – płatnik składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy jest obowiązany obliczać, potrącać, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Z powyższą decyzją nie zgodził się odwołujący - (...)spółka jawna w T., wnosząc odwołanie w którym wskazał, iż to właściwy pracodawca, czyli Firma (...)Spółka z o.o. we W. za sporne miesiące nie zapłaciła należnych składek do ZUS, bowiem to ta Spółka płaciła wówczas wynagrodzenie pracownikom. W świetle powyższego wniesiono o uchylenie zaskarżonej decyzji ZUS.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych podtrzymując argumenty zawarte w zaskarżonej decyzji. Podkreślono, iż po analizie konta płatnika składek wykazane w decyzji zadłużenie z tytułu składek ustalono w prawidłowej wysokości.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek - (...)Spółka Jawna w dniu 1.08.2012 r. zawarł porozumienie z (...)Spółka z o.o. o przeniesienie pracowników w trybie art. 23⁽¹⁾kpc, a następnie w dniu 1.09.2012 r. zawarł właściwą umowę ze wskazaną Spółką, której przedmiotem było świadczenie przez (...)Sp. z o.o. na rzecz odwołującego płatnika składek usług z segmentu określanego jako outsourcing kadrowo-płacowy. Wymieniona wyżej umowa ze spółką (...)została następnie przez odwołującego się wypowiedziana oświadczeniem z dnia 28.11.2012 r., a przyczyną wypowiedzenia były opóźnienia w regulowaniu składek za zatrudnionych pracowników.

Dowód:

- akt ZUS,
- odpis aktualny z KRS dot. odwołującej się Spółki Jawnej – k. 9-10.

Organ rentowy w wydanych w dniu 15.05.2014 r. decyzjach kierowanych zarówno do płatnika składek, jak i do zatrudnionych w odwołującej się Spółce pracowników ustalił, że przejście pracowników Spółki (...)przez (...)Sp. z o.o. było czynnością nieważną jako sprzeczną z ustawą oraz stwierdził, że ubezpieczeni jako pracownicy u płatnika składek, tj. FHU (...)podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 1.09.2012 r. do 31.10.2012 r.

Dowód: akt ZUS

Decyzje z dnia 15.05.2014 r. w liczbie 42 sztuki zostały doręczone poszczególnym pracownikom (...) indywidualnie, a samemu pracodawcy – płatnikowi składek zbiorczo, tzn. wszystkie w jednej przesyłce w dniu 21.05.2014 r., co potwierdził pracownik Spółki na zwrotnym potwierdzeniu odbioru. Nikt nie wniósł odwołania od powyższych decyzji, a więc stały się one ostateczne i wiążące również w niniejszym postępowaniu.

Dowód: akt ZUS

Decyzją z dnia 2.06.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że (...)spółka jawna w T. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych dla pracowników składek za okres od 10/2012 r. do 11/2012 r., na: ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na łączną sumę zadłużenia 133 696,27 zł.

Od tej decyzji Spółka (...) złożyła odwołanie.

Dowód: akt ZUS

Powyższe ustalenia faktyczne zostały poczynione w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzone w trakcie postępowania i zalegające w aktach ZUS.

Sąd pozytywie ocenił dowody z dokumentów, zalegających w aktach rentowych oraz zgromadzonych w toku postępowania. Ich autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości Sądu, nie były też kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego, w tym wynikającego z art. 244 kpc i art. 245 kpc.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 poz. 121) składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe za pracowników, obliczają, rozliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu w całości płatnicy składek – którym jest między innymi pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy). Na podstawie art. 23 ust. 1 powołanej wyżej ustawy od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Z kolei obowiązek pracodawcy obliczania, pobierania i odprowadzania z dochodu ubezpieczonego pracownika składki na ubezpieczenie zdrowotne regulują przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 poz. 581). Taki obowiązek konstytuuje art. 85 ust. 1 tej ustawy. Natomiast art. 93 ust. 1 ustawy stanowi, iż składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę nieopłacone w terminie podlegają ściągnięciu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

Stosownie do art. 9 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2014r. poz. 272) obowiązek opłacania składki za pracowników na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych obciąża pracodawców objętych działaniem ustawy. Z kolei po myśli art. 30 ustawy poboru składek na Fundusz dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych w okresach miesięcznych, łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, a kwoty pobrane tytułem składek przekazuje Funduszowi w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.

Natomiast obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy reguluje art. 104 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 poz. 149), który stanowi, iż składki ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby pozostające w stosunku pracy lub w stosunku służbowym.

Ponadto, zgodnie z art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W niniejszym postępowaniu należy podkreślić, że decyzje z dnia 15.05.2014 r. w których ZUS ustalił, iż przejście pracowników (...)Spółka Jawna w T. przez (...) Sp. z o.o. było czynnością nieważną oraz stwierdził, że ubezpieczeni jako pracownicy u płatnika składek, tj. Spółki (...) podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 1.09.2012 r. do 31.10.2012r., nie zostały zaskarżone odwołaniem. Doręczono je indywidualnie poszczególnym pracownikom, jak i zbiorczo płatnikowi składek (...) Spółka Jawna. Pracownik tej Spółki potwierdził bowiem odbiór przesyłki z ZUS własnoręcznym podpisem w dniu 21.05.2014 r. Takie doręczenie należy uznać za jak najbardziej prawidłowe w świetle kodeksu postępowania administracyjnego, tj. art. 39 kpa i następnych. Tłumaczenia wspólników Spółki Jawnej, iż po otrzymaniu 42 sztuk przedmiotowych decyzji ZUS z dnia 15.05.2014 r. rozdali je poszczególnym pracownikom, gdyż uznali, że dotyczą one pracowników, a nie Spółki nic nie zmieniają w tym względzie oraz są bezzasadne. Skoro bowiem przedmiotowe decyzje były wysłane również zbiorczo przez ZUS na adres Spółki i wymieniały ją w nagłówku jako adresata, a zarazem – płatnika składek, to nie mogło być jakichkolwiek wątpliwości w tej mierze.

Powyższe decyzje są ostateczne. Ubezpieczeni pracownicy, jak i pracodawca nie złożyli od nich odwołań ani nie podważali ich w inny sposób. Wobec tego należy przyjąć, zgodnie z zasadą domniemania prawidłowości aktów administracyjnych, że wywołują one skutki prawne i wiąże inne organy państwowe, w tym sądy (zob. np. wyrok NSA z

18 listopada 1998 r., SA 1103/97, LEX nr 35126). Także sąd ubezpieczeń społecznych jest związany ostateczną decyzją administracyjną, od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477⁹ k.p.c. ani nie podważyła jej skuteczności w inny prawem przewidziany sposób (patrz wyrok SN z dnia 29.01.2008r., I UK 173/07, OSNP 2009/5-6/78).

Powyższe stanowisko należy uznać za ugruntowane w judykaturze. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 czerwca 2013 r. (I UK 20/13) podkreślił, że sąd ubezpieczeń społecznych jest związany decyzją organu rentowego, która uzyskała przymiot decyzji ostatecznej z tego względu, iż nie została zaskarżona do sądu. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że zgodnie z zasadą domniemania prawidłowości aktów administracyjnych oraz zasadą uwzględniania przez sądy powszechne skutków prawnych orzeczeń organów administracyjnych, która ma swoje źródło w prawnym rozgraniczeniu drogi sądowej i drogi administracyjnej, sąd ubezpieczeń społecznych jest związany ostateczną decyzją, od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477⁹ k.p.c., ani nie podważyła jej skuteczności w inny prawem przewidziany sposób. Możliwość badania, a ściślej - kwestionowania decyzji administracyjnej wyłącznie w ograniczonym zakresie, w myśl wypracowanej w judykaturze Sądu Najwyższego koncepcji bezwzględnej nieważności (nieistnienia) decyzji administracyjnej, stanowi jedyne odstępstwo od zasady związania sądu cywilnego decyzją administracyjną. Poza tym sąd w postępowaniu cywilnym nie jest uprawniony do kwestionowania decyzji administracyjnej, w szczególności pod względem jej merytorycznej zasadności i jest nią związany także wówczas, gdy w ocenie sądu decyzja jest wadliwa (por. także np. wyroki z dnia 10 czerwca 2008 r., I UK 376/07, OSNP 2009 nr 21-22, poz. 295; z dnia 7 kwietnia 2011r., I UK 357/10, LEX nr 863946 oraz uzasadnienie uchwały z dnia 15 września 2011 r., II UZP 8/11, OSNP 2012 nr 19-20, poz. 252 i powołane w nich orzeczenia, jak i wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 9 grudnia 2014 r., III AUa 279/14).

Kwestie podniesione przez odwołującego w niniejszym postępowaniu (np. w piśmie z dnia 19.10.2015 r. k. 13-15), a dotyczące np. braku podstaw do podważania legalności umów zawartych pomiędzy spółkami(...) a (...), w tym o przekazanie w trybie art. 23⁽¹⁾kp części pracowników zostały już rozstrzygnięte ostatecznymi, niezaskarżonymi przez ich adresatów decyzjami ZUS z dnia 15.05.2014r. Te decyzje nie zostały zaskarżone odwołaniem ani wzruszone w jakikolwiek inny sposób.

Skoro zatem z ostatecznych decyzji ZUS z dnia 15.05.2014 r. wynika prawomocnie, że odwołująca się spółka (...) jako pracodawca jest płatnikiem zaległych składek, to ta Spółka powinna uregulować zadłużenie wynikające z zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 2.06.2015 r. Nawet gdyby spółka (...)wplaciła do ZUS jakąś kwotę z tego tytułu, to podlegałby to zwrotowi tej Spółce, gdyż zaległości składkowe ma uregulować płatnik składek tj. pracodawca - (...)Spółka Jawna w T.. Wzajemne natomiast rozliczenia z tego tytułu pomiędzy Spółką (...)a Spółką odwołującą się nie mają jakiegokolwiek znaczenia dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

Wobec powyższego na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477⁽¹⁴⁾§1 kpc Sąd oddalił odwołanie od decyzji ZUS z dnia 2.06.2015 r. r jako niezasadne. W punkcie II wyroku zasądził natomiast od (...)Spółka Jawna w T. na rzecz organu rentowego kwotę 1500 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U z 2013 r., poz. 490 ze zm.).

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Nie była więc to sprawa o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego o których mowa w § 11 ust. 2 powyższego rozporządzenia. Podkreślić należy, że § 11 ust. 2 omawianego rozporządzenia, jako jedyny odnoszący się wprost do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, określa stawki minimalne opłat za czynności radcy prawnego tylko w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego. Przedmiot postępowania w niniejszej sprawie nie jest więc określony w § 11 ust. 2 rozporządzenia. Trzeba dodać, że przedmiot ten nie jest wprost określony również w pozostałych przepisach rozporządzenia. W takiej sytuacji należy zatem odwołać się do treści § 5 rozporządzenia, zgodnie z którym wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym

rodzaju. Sprawami o najbardziej zbliżonym rodzaju do takiej sprawy, w rozumieniu § 5 rozporządzenia, są sprawy, o których mowa w § 6, tj. takie, w których o wysokości stawek minimalnych decyduje wartość ich przedmiotu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2010 r., II UK 199/09).

Sąd zastosował art. 102 kpc i zasądził tylko część tych kosztów (pełna kwota wynosiła 3600 zł) uznając, że Spółka znalazła się w trudnej sytuacji spowodowanej koniecznością uiszczenia dużej kwoty zaległych składek.